

DEN NORSKE KIRKE

Eidsvåg menighet

Vollane 3
5105 Eidsvåg
Tlf 55 30 81 97
Faks 55 30 81 99
Konto 1644.13.43047
Org.nr. 976994388
eidsvag.menighet@bergen.kirken.no

Kirkerådet i Den norske kirke

post.kirkeradet@kirken.no

Hørings svar: «Veivalg for fremtidig kirkeordning»

Vi takker for å få anledning til å gi innspill til arbeidet med å lage en god organisasjonsstruktur for Den norske kirke. Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*.

Opplysninger om høringsinstansen:

Eidsvåg menighet, Åsane prosti, Bjørgvin bispedømme

Vollane 3, 5105 Eidsvåg

Kontaktperson: Asgeir Remø, tlf. 907 91 055, amremoe@online.no

Menighetsrådets vedtak i denne saken

Menighetsrådet ønsker at følgende utdypende kommentar skal følge høringsuttalelsen:

Eidsvåg menighetsråd behandlet den vedlagte høringsuttalelsen i møte 12.5.2015. Høringsuttalelsen i sin helhet ble støttet av et relativt stort mindretall i menighetsrådet, mens et snaut flertall var uenige i deler av uttalelsen.

Et stort flertall i menighetsrådet er enige i det grunnleggende synspunkt som kommer til uttrykk i første del av uttalelsen; det er avgjørende at den enkelte lokale menighet settes best mulig i stand til å ivareta kirkens grunnleggende oppgaver i forhold til enkeltmedlemmer og nærmiljø. Man er svært skeptisk til oppbygging av større, sentrale administrative strukturer som legger beslag på store ressurser. Det viktigste er at menighetene settes i best mulig stand til å ivareta kirkens primære oppgaver ved at det er et samsvar mellom menighetens ansvar, myndighet og ressurstildeling.

Uenigheten i vårt menighetsråd kommer til uttrykk når man skal trekke de praktiske konsekvensene av dette grunnsynet. Man vil ikke avvise mindretallets synspunkter på mange av høringspunktene, men et flertall mener likevel at spesielt hensynet til arbeidsgiveransvar og personalforvaltning ikke er godt nok avklart til at man kan støtte alle konkretiseringene som kommer fram i siste delen av uttalelsen.

Menighetsrådet mener likevel at alle synspunkter som kommer fram i uttalelsen er så utfordrende og viktige at de bør formidles videre og være med i videre diskusjoner. Dette er bakgrunnen for at høringsuttalelsen sendes inn i sin helhet sammen med denne utdypende kommentaren.

Generelle kommentarer

Det fremgår av høringsnotatet at det ligger til grunn et betydelig forarbeid.

Siste avsnittet i kap. 2 Hovedprinsipper for en ny kirkeordning gjengir føringer Kirkemøtet i 2007, deriblant følgende, at

- kirkens oppgaver «løses lokalt»
- «Kirkeordningen må sikre at all kirkelig prioritering tar utgangspunkt i den lokale menighetens behov.»
- «Kirkeordningen må understreke og styrke soknenes betydning og innflytelse i hele kirkens organisasjon.»

Dette er i utgangspunktet gode ansatser til en erkjennelse av hva som er kirkens sentrale praksiser. De praktiseres i den lokale kirke. Følgelig må den lokale kirke ha et samlet ansvar og myndighet for sine aktiviteter. Dette er ikke til fortrengsel for at «[d]en øvrige kirkelige struktur skal støtte opp om lokalmenighetens løsning av disse oppgavene, ivareta tilsyn og samordning...» som det også sies i samme avsnitt, men det forutsetter at en anvender et nærhetsprinsipp i organiseringen. Det er nødvendig med en reell anerkjennelse av nærhetsprinsippet som et grunnlag for lokalt ansvar og eierskap. En anerkjennelse i form av reelt ansvar og tilhørende myndighet mangler i dag.

Samstyring i ubalanse

Det hevdes i høringsnotatet (side 41) at «Hovedkonklusjonen i rapporten [Samstyring i ubalanse. Evaluering av den lokale kirkens ordning. IRIS 2014] er at ordningen med to organ for soknet i stor grad har fungert godt.» Dette opplever vi ikke som en sakssvarende hovedkonklusjon på rapporten. Forsøket, i samme avsnitt, på å analysere en «tendens til ubalanse i forholdet mellom fellesråd og menighetsråd» opplever vi som klart mangelfullt. Dette dreier seg om langt mer enn en «tendens» og det grunnleggende problemet er mer enn ressursmangel. Rapportskriverne peker først på kontrollen med ressursfordelingen. Det er hovedproblemet med dagens organisering av lokalkirken.

Rapporten «Samstyring i ubalanse. Evaluering av den lokale kirkens ordning» er så langt vi er kjent med det eneste forskningsbaserte underlagsdokumentet for Den norske kirkes organisasjonsutvikling. Da bør vi la fagekspertisen komme til orde. I rapportens hovedfunn og konklusjoner (side iii) finner vi blant annet dette:

- «Funnene fra vår studie peker på at det oppstår en ubalanse i ledelse, organisering og styring i mange sokn. Kirkelig fellesråd har fått en sterkere posisjon og «tyngde» enn lovgrunnlagets intensjon, mens menighetsrådets posisjon og «tyngde» ser ut til å svekkes.»
- «Byråkratiet og forvaltningssiden av den lokale kirke har klare strukturer og mål, mens karismatiske innholdselementer som er knyttet til menighetsrådets ansvarsområder er mer diffuse og mindre målbare. ... Profesjonalisering, sentralisering og effektivisering bidrar til en «tyngdelov» som skaper ubalanse i den lokale kirkes samstyring slik det ble etablert ved Kirkeloven av 1996. Dette kan føre

til en ubalanse mellom den lokale kirkes byråkratiske oppgaver og dens karismatiske/åndelige oppdrag.»

Dette er rapportskriverens egen hovedkonklusjon. Den reflekterer etter vårt syn en grunnleggende dysfunksjonell side ved dagens organisering, som særlig synliggjøres ved de store flersokns fellesrådsområder. (50 % av kirkemedlemmene bor i fellesrådsområder med fem eller flere sokn.) Denne dysfunksjonen bøtes det ikke på ved å tilføre mer administrativ kapasitet på flere nivå i organisasjonen.

Kjent inventar i nytt hus

Høringsnotatet nevner rapporten «Kjent inventar i nytt hus». Vi har funnet «hefte 1» i rapportserien på nettet. Der uttaler arbeidsgruppen dette slik (side 36):

«I flersokns kommuner er oppgavene på vegne av soknet fordelt på de to organer: menighetsråd og kirkelig fellesråd. Sammenhengen er ivaretatt ved at menighetsrådene velger kirkelig fellesråd og at medlemmene av kirkelig fellesråd også er medlemmer av menighetsråd. Men todelingen er og oppleves mange steder som mer eller mindre uheldig. Dette forsterkes proporsjonalt med antall menighetsråd innen fellesrådsområdet. Dette vil ytterligere forsterkes dersom kirkelig fellesråd erstattes av et organ på justert fellesrådsnivå/prostinivå. Avstanden mellom organet med virksomhetsansvar og organet med arbeidsgiver- og økonomiansvar vil øke.» (*Våre understrekninger*)

Det bemerkes at den pågående kommunereformen vil ha den samme ytterligere forsterkende effekten.

Et organisasjonsvitenskapelig perspektiv på dysfunksjonene i dagens organisering

Uttrykt med organisasjonsvitenskapens begreper kan det dysfunksjonelle her analyseres fra ulike vinkler:

1. Når virksomhetsansvaret legges til menighetsrådet og styringsretten legges til fellesrådet oppstår det et manglende samsvar mellom ansvar og myndighet. Dette er et klart brudd med rasjonell organisasjonsteori. Behovet for samsvar mellom ansvar og myndighet er godt dokumentert gjennom de siste hundre års forskning innenfor organisasjonsvitenskapen. Arbeidsgruppen bak rapporten «Kjent inventar i nytt hus» ser ut til å ha tatt poenget, men ikke klart å ta konsekvensen av det.
2. Dernest følger ikke dagens organisering det som må være fornuftige konklusjoner basert på analyse av virksomhetsprosessene. Disse kan inndeles i kjerneprosesser og støtteprosesser (primærprosesser og sekundærprosesser i Michael Porters terminologi).
  - Kirkens kjerneprosesser inneholder de kjernepraksisene som bl.a. Martin Luther identifiserte: Kirken har sju (ytre) kjennetegn: 1. Guds Ord. 2. Dåpen. 3. Nattverden. 4. Nøkkelmakta (tilgivelse). 5. Tjeneste (embete). 6. Bønn. 7. Etterfølgelse. Disse praksisene utøves i den lokale kirke og får sitt fremste uttrykk i den ukentlige gudstjeneste til feiringen av Jesus Kristus oppstandelse fra de døde. Dette samsvarer med det som er menighetsrådets virksomhetsansvar etter kirkeloven § 9, og prestenes særlige ansvar.
  - Kirkens støtteprosesser er i stor grad overlappende med det som etter kirkeloven § 14 første og andre ledd er fellesrådets oppgaver.

Dette analyseverktøyet har implikasjoner for hvordan vi bør tenke om funna i rapporten «Samstyring i ubalanse». Der blir det vist til at byråkratiet og forvaltningssida av den lokale kirken får prioritet fremfor kirkens karismatiske/åndelige innholdselement. I prosesterminologien betyr

det at støtteprosessene får prioritet fremfor kjerneprosessene. Gjennom å legge organisatorisk myndighet til støtteprosessene representert ved fellesrådet og et illusorisk ansvar til kjerneprosessene representert ved menighetsrådet undergraver en over tid organisasjonens evne til å bruke organisasjonens kjernekompetanse.

Disse dysfunksjonelle sidene ved Den norske kirkes nåværende organisering ville hatt alvorlig negative konsekvenser for enhver organisasjon, men kirken er også en medlemsorganisasjon. Det gir organisasjonsspørsmålet en viktig tilleggsdimensjon. Når medlemmer som vil engasjere seg i lokalkirken, blir overkjørt av kirkebyråkratiet skjer det noe med engasjementet. I arbeidslivet kan folk måtte folk «bite i seg» dysfunksjonell organisering for å beholde levebrødet. I kirken er det større fare for at folk stemmer med føttene, enten ved at de passiviseres i forhold til medlemsorganisasjonen eller at de melder seg ut.

Vi kan ikke forstå at kirken har råd til å fortsette med en så negativ organisering. Den går ut over kirkes oppdrag.

Samtidig erkjenner vi at det å legge til rette for en funksjonell organisasjon vil kreve noen tilpasninger. Vi legger følgende til grunn for organiseringen:

1. Lokalkirken defineres ved at den har gudstjenester minimum ukentlig.
2. Lokalkirken bør ha en viss kritisk størrelse for å ivareta kjernepraksisene og grunnleggende daglige støtteprosesser.
3. Det styrende organet i lokalkirken har minimum ansvarsområdet til dagens menighetsråd og myndighet tilsvarende dagens fellesråd.
4. Det bør minimum være 2-3 prester/gudstjenesteledere i lokalkirken for å holde en ukentlig gudstjenestesyklus. Med i snitt om lag 2800 medlemmer per menighetsprest i Den norske kirke får vi en gjennomsnittlig minimumsstørrelse på om lag 6000 medlemmer i lokalkirken. En må finne en praktisk måte å ivareta lokale variasjoner.
5. Lokalkirken kan enten være et sokn eller et samarbeidsområde etablert av flere sokn.

Høringssspørsmålene

1. Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: Ja. Fellesrådsordningen bør opphøre og oppgavene på vegne av soknene fordeles til lokalkirken. Når det gjelder eiendomsforvaltningen må en vurdere nærmere arbeidsfordelingen mellom bispedømmet og lokalkirken.

2. Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: Nei. Hovedgrunnen til at dagens finansieringsordning ikke er den beste er at den legger føringer for kirkes organisering. Den norske kirke er per i dag organisert ut fra hvordan staten velger å tilføre midler;

enten direkte fra staten til kirken sentralt eller indirekte fra staten til kommunene som igjen bevilger til kirkelig fellesråd. Dette skaper bindinger for kirkens organisering. Som vist innledningsvis er den dysfunksjonell.

Høringen bærer preg av en kompetansestrid mellom fellesråd og bispedømmenivået. Det tar oppmerksomheten vekk fra lokalkirken og må opphøre. Den naturlige måten å ordne problemet er å fjerne kommunenes finansieringsansvar. Dermed fjernes behovet for fellesrådet og kirken kan organiseres ut fra teologi og alminnelige organisasjonsprinsipp.

Dagens finansieringsordning er ikke bærekraftig. Det vil over tid oppfattes som unaturlig for kommunene å ha finansieringsansvar for en organisasjon bestående av en minoritet av innbyggerne i kommunen. Det er allerede i dag mindre enn halvdelen av de nyfødte i bl.a. Oslo (27 % i 2014), Bergen (47,8 %) og Stavanger (45,8 %) som døpes i Den norske kirke. Det er grunn til å regne med at den lave dåpsprosenten vil ha konsekvenser for konfirmantkullene, - om ikke før så kort tid etter kirken har fått ny organisering.

Se for øvrig punktet om finansiering (side 9) i det vedlagte notatet «Riv pyramidene, bygg menighet!»

3. Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar: Grunnlaget for dagens finansieringsordning er Grunnloven § 16 andre setning: «Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten.»

Når kommunenes finansieringsansvar tas bort i samsvar med argumentasjonen ovenfor består statens finansieringsansvar etter Grunnloven. Grunnlovens krav er at «Den norske kirke, ... understøttes som [Norges folkekirke] av staten». Den finansieringen staten i dag bidrar med via kommunene må den fortsette med som del av rammebevilgningen til Den norske kirken. Ellers bryter staten Grunnloven fordi folkekirken ikke vil kunne opprettholdes uten midler av liknende størrelsesorden.

Det er grunn til å regne med at denne finansieringsordningen kommer under press. På sikt kan en regne med at kirken finansieres av medlemmene gjennom medlemsavgift og givertjeneste. Det er godt for kirken å gjøre seg avhengig av medlemmene.

Så lenge staten velger å finansiere kirken som folkekirke, med de forpliktelser det medfører, bør statlige midler prinsipielt fordeles til lokalkirken etter medlemstall justert for stordriftsfordeler. Stordriftsfordeler kan være slikt som korte avstander, bare et gudstjenestested m.m.

4. Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: Som vist ovenfor bør fellesrådsordningen opphøre. Lokalkirken må få et større medlemsgrunnlag enn det som dagens små sokn har. Dermed kan det være grunnlag for også å fjerne prostnivået med de 104 prostene. Det vil kunne styrke menighetsprestetjenesten og/eller legge til rette for en mer operativ bispetjeneste.

Legger en til grunn dagens medlemstall (3,7 millioner) og en tenkt gjennomsnittlig størrelse på sokna på om lag 8.000 medlemmer kan det bli 460 lokalkirker, sammenlignet med over 1.200 sokn i dag. Bruker en så noe av ressursene spart inn på fjerningen av fellesråd og prosti og øker tallet på bispedømmer til 23 kan en se for seg at hvert bispedømme består av i snitt 20 lokalkirker.

En såpass flat organisasjonsstruktur vil legge til rette for større dynamikk, medvirkning og stedegengjøring. Biskopens rolle som inspirator kan bli reell ved at ho eller han årlig deltar i lokalkirken. Det fortelles om tidligere biskop Bjørn Bue at han årlig besøkte menighetsrådene i Stavanger bispedømme, oppmuntret og fulgte opp forbedringstiltak. Vi ønsker en biskop som er så tett på. Dagens visitaser er for sjeldne og fungerer dårlig.

Et marginalt fenomen, men likevel et stort irritasjonsmoment er dagens regnskapsføring fra fellesrådet. Vi har gjennom femten år ennå ikke fått en tilfredsstillende styring. Ved å fjerne det kommunale regelverket og gå over til regnskapsloven og alminnelige regnskapsstandarder forventer vi større frivillig engasjement fra folk med næringslivserfaring og reduserte kostnader. Dagens byråkratiske regelverk og rutiner fremstår som de mangler grunnlag i en behovstilpasset tenking om økonomistyring.

Se også forslag til innsparing i svaret på spørsmål 14.

5. Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Før det kan menes noe om soknestørrelse og sokneinndeling må en ha bestemt seg for hva som kjennetegner et sokn og hva som kjennetegner en lokalkirke.

- En nytestamentlig lokalkirke kjennetegnes ved at den samles ukentlig for å feire Jesus Kristus oppstandelse. Flere kjennetegn kan finnes, bl.a. de ovennevnte kjernepraksisene, men sett i lys av at kjernepraksisene utøves i gudstjenesten og nærhetskriteriet vil det sentrale for spørsmålet om størrelse være kravet om en ukentlig gudstjeneste.
- I Den norske kirke hadde om lag 1/3 av sokna mindre enn 30 gudstjenester i 2013.
- Vi har ovenfor i svaret på spørsmål 4 argumentert for at små sokn bør samordne seg til samarbeidsområder slik at lokalkirken samlet har en ukentlig gudstjeneste. På dette nivået må ansvar for virksomheten og myndighet over ressursene samsvare. Det bør være minst 2, helst 3, prester i hver lokalkirke.
- Spørsmålet blir så om «sokn» bør defineres annerledes enn «lokalkirke». Det er tenkelig at det kan finnes andre kriterier enn teologiske og organisasjonsvitenskapelige. Historiske, sosiologiske kriterier m.m. kan virke bestemmende på folks innstilling. De er ikke uviktige, men de kan ikke få overstyre behovet for at lokalkirken skal fungere som kirke.

6. Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: Nei. Kfr. argumentasjonen ovenfor.

7. Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: Ved behov for samarbeidsorgan, dvs. når sokna er for små til å utgjøre en lokalkirke, kan dette spørsmålet bli aktuelt. Fellesorganet/samarbeidsorganet bør følgelig omfatte de soknene som soknene i fellesskap finner tjenlig.

Der det skapes et slikt samarbeidsorgan vil funksjonene til dagens sokne-/menighetsråd endres fordi de da overfører sitt virksomhetsansvar til samarbeidsorganet. De konkrete konsekvensene må utredes nærmere.

8. Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: Dagens fellesrådsordning er ikke bærekraftig og må fjernes. De faktiske maktforholdene mellom byråkratiet i dagens fellesråd og menighetsrådene vil medføre at justeringer i dagens modell ikke kan gjennomføres. Fellesrådsordningen må fjernes.

Det vises til det som ovenfor er sitert fra rapporten Samstyring i ubalanse: «Kirkelig fellesråd har fått en sterkere posisjon og «tyngde» enn lovgrunnlagets intensjon, mens menighetsrådets posisjon og «tyngde» ser ut til å svekkes.» Intensjonen med dagens fellesrådsordning slik det fremgår av odelstingsproposisjon og tidligere lovforarbeid var en annen enn det den har blitt. Dette lar seg ikke endre så lenge fellesrådsordningen består i en tilknytning til kommunene. Et samarbeidsorgan opprettet av soknene vil være en helt annen sak enn et fellesråd påtvunget på kommunenivå.

9. Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: Under forutsetning at det etableres et styringsorgan for lokalkirken er svaret i prinsippet ja. Prestetjenesten er likevel spesiell fordi biskopens ansvar for læren og kirkens enhet skal ivaretas. Prestene bør derfor ansettes av bispedømmerådet som i dag. Det må likevel gjøres en tilpasning ved at lokalkirken/soknet disponerer kapasiteten. Se notatet «Riv pyramidene, bygg menighet» sidene 9-11 for nærmere utredning.

Styringsorganet for lokalkirken kan kalles lokalkirkestyre, lokalkirkeråd eller noe annet. Dette organet vil pga. av dets reelle ansvars- og myndighetsområde ha en helt annen attraktivitet enn dagens menighetsråd. En må derfor forvente at den kompetansen styringsorganet vil komme til å besitte vil gjøre det til en mer effektiv samhandler med og rådgiver til den ansatte staben i lokalkirken. Med dagens organisering er det forståelig at mange kompetente kirkemedlemmer ikke engasjerer seg i menighetsrådene.

10. Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: Det legges her til grunn at det er daglig ledelse av lokalkirken som definert ovenfor som er temaet. Daglig ledelse av sokn som spenner fra vel 30 til knapt 19.000 medlemmer, med stabstørrelser som står i forhold til medlemstallet, er det ikke meningsfullt å behandle under ett.

Utformingen av daglig ledelse må tilpasses oppgavene som skal gjennomføres og medarbeiderne som skal ledes.

Det daglige arbeidet i lokalkirken utføres i betydelig grad av kunnskapsmedarbeidere. Høyt utdannede kunnskapsmedarbeidere med ulik kompetansebakgrunn krever en annen form for ledelse og organisering enn medarbeidere med mindre utdanning og mer rutinepregede arbeidsoppgaver. Samtidig vil det i en kirkestab være ulike medarbeidere slik at begge bakgrunnene er representert.

Det som bl.a. kjennetegner kunnskapsmedarbeidere er at de yter best med frihet under ansvar og i flate, «ikke-hierarkiske» organisasjonsstrukturer. Det overnevnte kravet om samsvar mellom ansvar og myndighet gjelder følgelig også for den enkelte medarbeider. I tillegg kjennetegnes kunnskapsmedarbeidere av at de kan være uvillige til å la seg lede av andre enn faglige «likemenn/-kvinner» eller «overmenn/-kvinner».

Oppgavene som skal gjennomføres er mangfoldige. Kirkens kjernepraksiser (1. Guds Ord. 2. Dåpen. 3. Nattverden. 4. Nøkkelmakta (tilgivelse). 5. Tjeneste (embete). 6. Bønn. 7. Etterfølgelse) fremtrer i mange kjerneprosesser og aktiviteter.

- Den mest sentrale er gudstjenestene der forrettende prest/gudstjenesteleder har ansvar for å lede både ansatte og ikke-ansatte medarbeidere. Etter kirkens ordninger kan både kateket og diakon være gudstjenesteleder. Kantor kan lede musikkandakter.
- Trosopplæringen vil ha ulike former for ulike aldersgrupper der det er naturlig at mange er tett knyttet til gudstjenester i ulike former. Her vil flere ansatte medarbeidere ha ansvar og oppgaver enn trosopplærer. Det kan være prest, kateket, kantor, diakon m.fl.
- Kirkelige handlinger som vielser, begravelser m.m. er sentrale ansvarsområder for prestene.
- Samtaler/sjelesorg er sentrale oppgaver for prest og diakon og etter omstendighetene også for andre medarbeidere.
- I tillegg kan kjernepraksisene fremtre i korarbeid, konserter, besøkstjeneste, gruppearbeid, søndagsskole m.m.

Kunnskapsmedarbeiderne samarbeider til tider tett i kjerneprosessene og har ellers mer selvstendige oppgaver i forhold til enkeltpersoner eller grupper av kirkemedlemmer.

Andre oppgaver er i form av støtteprosesser:

- Regnskap og økonomistyring. Personaladministrasjon. Rekruttering og avgang. Anskaffelser. Vedlikehold. Informasjonsarbeid/media. Støtteoppgaver i tilknytning til ikke-ansatte medarbeidere. Renhold m.m.

Det fremstår ikke som hensiktsmessig at en som er spesialist innenfor en eller flere av støtteprosessene skal være daglig leder m.t.p. ledelse av kjerneprosessene. Derimot er kompetansen prestene har ofte sentral innenfor kjerneprosessene. Ut fra perspektivet ledelse av faglig «like- eller overmenn» kan det være en løsning, men denne er heller ikke fullgod for alle kompetansetyper. Det vil også være slik i en lokalkirke der det er flere prester at en av dem må ha en ledende rolle for å fordele prestenes oppgaver innenfor de ulike kjerneprosessene.

På denne bakgrunnen fremstår det som mest naturlig at en av prestene i lokalkirken har en form for ledelse av kjerneprosessene og at det er en egen medarbeider eller flere som ivaretar støtteprosesser og rapporterer til leder for kjerneprosessene. Det er viktig at formen for daglig ledelse tilpasses virksomheten.

Normalordningen bør etter vårt syn være at en av prestene innehar rollen som daglig leder. De lokale omstendighetene kan likevel være spesielle og styringsorganet i lokalkirken må ha myndighet til å fravike normalordningen.

11. Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Biskopens tilsyns- og oppmuntringsfunksjon bør videreutvikles og omfatte alle lokalkirkelige organ og ansatte.

Etter den foreslåtte organiseringen er det lokalkirken som har ansvar for å opprettholde gudstjenestesyklusen. Myndighetsforholdene må tilpasses den endringen.

12. Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Som tilsynsmyndighet bør biskopen ha fullmakt til å gi bindende pålegg til kirkelige styringsorganer og kirkelig ansatte på alle nivå i bispedømmet. Denne myndigheten bør være positivt avgrenset.

I svar på spørsmål 10 la vi til grunn at ledende prest / sokneprest i normalordningen er daglig leder. Det forutsettes også at han/ho er medlem i styringsorganet i lokalkirken og der ivaretar den episkopale linjen slik at biskopen er representert.

13. Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Biskopene bør ansettes av Kirkerådet, som i dag.

14. Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: Bispedømmerådet bør opprettholdes og ha om lag samme rolle som i dag.

Bispedømmerådet bør velges av styringsorganet i lokalkirkene. Det er behov for å tilføre den lokale kirken klar påvirkning på kirken som helhet, jf. høringsnotatets kap. 2 Hovedprinsipper for en ny kirkeordning siste avsnitt: «Kirkeordningen må understreke og styrke soknenes betydning og innflytelse i hele kirkens organisasjon.»

I tillegg til å styrke lokalkirkens påvirkning vil en slik omlegging innebære en innsparing som kan gi rom for flere titalls menighetsrettede nye stillinger.

15. Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: I hovedsak som i dag, men tilpasset de overnevnte endringsforslag.

16. Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Nei. Utenom prestene bør alle være ansatt i lokalkirken. Som vist til ovenfor bør lokalkirken disponere prestenes kapasitet, mens biskopen ansetter og har tilsynet.

17. I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar: Som vist til ovenfor bør bispedømmerådet og biskop ha et særskilt arbeidsgiveransvar for prestene. Lokalkirkens styringsorgan bør ha det fulle arbeidsgiveransvaret for de andre ansatte. Bispedømmet bør ha en kompetent personalavdeling som kan yte faglig støtte til lokalkirkene.

Det forutsettes at lokalkirken disponerer prestenes kapasitet og at biskopen har tilsyn med prestenes tjenesteutøvelse i henhold til ordinasjonsløfter m.m. Begrunnelsen for at lokalkirken skal disponere prestenes kapasitet fremgår av det vedlagte notatet «Riv pyramidene, bygg menighet!» på sidene 9-11.

Det er tidligere fremholdt som et ideal at arbeidsgiverfunksjonen samles i et organ. Det er grunner for et slikt standpunkt. Vår vurdering tilsier at arbeidsgiverfunksjonen er tilstrekkelig samlet med dette forslaget. Ulempene ved dagens modell unngås ved at alle organ er representert i lokalkirkestyret og at det innehar avgjørelsesmyndighet. Etter dagens ordning fremstår menighetsrådet mer som et gissel ved eventuelle personalkonflikter enn et organ med myndighet. Det vil med forslaget ikke være grunnlag for den ene eller andre å skyve utfordringen videre. Ansvar og myndighet er samlet.

18. I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Sokn og lokalkirker må kunne avtale ulike ordninger med bispedømmerådet etter lokalkirkens valg og behov.

19. Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: Det vises til det ovennevnte.

20. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Kirkemøtets rolle bør tones ned og møtefrekvensen reduseres etter omdanningen fra statskirke er gjennomført. Hensikten er at midlene skal kanaliseres mot lokalkirken og at det skal produseres færre resolusjoner og reformer.

21. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Tilpasses de overnevnte forslag.

Dvs. at det kan bli flere biskoper, men samtidig bør det unngås at kirkemøtet dobles pga. flere bispedømmer.

22. Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Eventuelle tilpasninger til det overnevnte.

23. Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Om lag som i dag.

24. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Om lag som i dag.

25. Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Ja. Lærenemnden må kunne behandle læresak mot biskop. Og teologer utenom bispekollegiet bør inngå i behandlingen. Et mulig alternativ til teologiske professorer kan være en form for økumenisk representasjon.

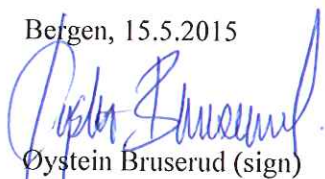
26. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: I størst mulig grad som en del av det ordinære livet i lokalkirken.

27. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: I størst mulig grad som del av den ordinære styringsstrukturen.

Bergen, 15.5.2015

Øystein Bruserud (sign)

Leder, Eidsvåg menighetsråd